

ข้อมูลทั่วไปตำบลบ้านโต้น อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น

๑.๑ ที่ตั้ง และขอบเขตการปกครอง

ตำบลบ้านโต้นเป็นตำบลหนึ่งใน ๕ ตำบลของอำเภอพระยีน ห่างจากจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๒๖ กิโลเมตร ห่างจากตัวอำเภอพระยีนไปทางทิศตะวันออกประมาณ ๑๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒๗.๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๗,๑๒๖ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลหนองแวง อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลขามป้อม อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลพระบุ อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น

๑.๒ สภาพภูมิประเทศ

ตำบลบ้านโต้น มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นลูกคลื่นลอนตื้น มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล ระหว่าง ๑๕๐ - ๑๘๐ เมตร ความสูงค่อย ๆ เพิ่มจากทางทิศตะวันออกไปทางด้านทิศตะวันตก ลักษณะภูมิประเทศของตำบลบ้านโต้น แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑.๒.๑ บริเวณที่ดอน ส่วนใหญ่จะพบอยู่ที่ หมู่ที่ ๑,๓,๕,๗ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปลูกพืชไร่

๑.๒.๒ บริเวณที่ลุ่ม พบมากเป็นที่ลุ่มและร่องทางน้ำที่ไหลลงไปสู่แก่งกุดโดก และบริเวณแม่น้ำชี พบทางด้านทิศตะวันออก หมู่ที่ ๑,๒,๔,๕ และบริเวณหมู่ที่ ๖ พื้นที่ดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการปลูกข้าว แต่บางปีจะมีน้ำท่วมทำให้ผลผลิตเสียหายได้

๑.๓ พื้นที่ป่า

พื้นที่ในเขตตำบลบ้านโต้น มีพื้นที่ป่าสาธารณะที่เป็นไม้เบญจพรรณ ประมาณ ๑,๐๗๑ ไร่ ในเขตหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ บ้านโต้น และหมู่ที่ ๓ บ้านโคงใหญ่ ซึ่งในปัจจุบันมีการบุกรุกของเกษตรกรเพื่อใช้พื้นที่ทำการเกษตรในการทำไร่ ทำนาและเลี้ยงสัตว์ และบางพื้นที่มีการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งต้นไม้ใหญ่ ๆ แทบจะไม่เหลืออยู่ จะมีพวกไม้ที่ขึ้นใหม่ ๆ ต้นขนาดเล็ก ซึ่งหากไม่มีการป้องกันแนวป่าและอนุรักษ์ไม้แล้วต่อไปบริเวณป่าแห่งนี้คงถูกทำลาย และไม่มีป่าไม้ต่อไปในอนาคต ก็จะทำให้ไม่สามารถใช้เป็นแหล่งหาอาหารหาของป่าได้ เช่น เก็บเห็ด หาเห็ด หาอาหารอื่น ๆ ได้อีก

นอกจากนี้ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านโต้นยังมีป่าไม้ในบริเวณวัด บริเวณโรงเรียน ซึ่งได้มีการปลูกขึ้นมาทดแทนของเดิมอยู่ประมาณ ๕๐ ไร่ ในวัดซึ่งก็ทำให้เกิดความชุ่มชื้นได้บ้าง

๑.๔ สภาพภูมิอากาศและอุณหภูมิ

สภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากประการหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยพลังงานรังสีจากดวงอาทิตย์ แสงแดด อุณหภูมิ ความชื้น ลม เมฆ น้ำฝน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีความกระทบต่อการผลิตพืชของเกษตรกร ตำบลบ้านไต้ตั้งอยู่ในสภาพภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นซึ่งมีฤดูกาลดังนี้ คือ

ฤดูฝน จากเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้
ฤดูหนาว จากเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือน กุมภาพันธ์
ฤดูร้อน จากเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือน เมษายน

อุณหภูมิจากข้อมูลของสถานีตรวจอากาศ หมวดอุตุนิยมวิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ ๒๗.๑ องศาเซลเซียส ต่ำสุดประมาณ ๑๙.๙ องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนธันวาคม สูงสุดประมาณ ๔๓.๘ องศาเซลเซียส ช่วงเดือนเมษายน ซึ่งอุณหภูมิมีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของพืช ดังนั้นการกำหนดช่วงระยะเวลาปลูกพืช การเลือกชนิดพืช ควรมีการศึกษา และพิจารณาให้รอบคอบและเหมาะสม

๑.๕ แหล่งน้ำและปริมาณน้ำฝน

แหล่งน้ำ

๑) แม่น้ำชี เป็นสายน้ำที่กั้นระหว่างตำบลบ้านไต้ อำเภอพวย่ง และตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด ยาวประมาณ ๑๔ กิโลเมตร ไหลออกจากด้านทิศใต้ของตำบลพระบุ ข้ามบ้านหินกอง หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านไต้ นับว่าเป็นหัวใจของตำบลบ้านไต้ เพราะเป็นที่ตั้งจุดสูบน้ำด้วยไฟฟ้าของเทศบาล ซึ่งมีคลองส่งน้ำยาวประมาณ ๑๑ กิโลเมตร นอกจากนั้นปัจจุบันยังมีเกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง ทำให้เกิดรายได้และมีงานทำของเกษตรกรอีกด้วย

๒) แก่งกุดโตก นับว่าเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญและมีประโยชน์ และเป็นแหล่งน้ำที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในตำบลบ้านไต้ ครอบคลุมพื้นที่บ้านไต้ หมู่ที่ ๑,๒,๘,๙ บ้านดงกลาง หมู่ที่ ๕,๗ และบ้านดงเก่า หมู่ที่ ๔ มีพื้นที่ประมาณ ๑,๗๐๐ ไร่ ปัจจุบันดินชั้นบนมีการขุดลอกบางส่วนโดยการกรมชลประทาน แต่ ยังเหลือพื้นที่ที่ต้องปรับปรุง และพัฒนาอีกมาก นอกจากเกษตรกรจะใช้น้ำเพื่อการเกษตรแล้ว เกษตรกรยังใช้น้ำในการอุปโภคบริโภคอีกด้วย ตลอดจนเป็นแหล่งอาหาร เช่น ปลา สัตว์น้ำอื่นๆ ผักต่าง ๆ

๑.๖ เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอ จังหวัด และหมู่บ้านภายในตำบลสามารถติดต่อได้สะดวก โดยทางรถยนต์เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ดังนี้

๑. ถนนทางหลวงชนบท ขก ๑๐๑๔ ขอนแก่น – มัญจาคีรี (บ้านป่าฝุ – เหล่านาคี) ผ่านตำบลหนองแวงและผ่านตำบลบ้านไต้

๒. ทางหลวงชนบท เส้นทางอำเภอพวย่ง - ตำบลบ้านไต้ ผ่านตำบลหนองแวง ระยะทาง ๑๓ กิโลเมตร

๓. ถนนทางหลวงชนบท เส้นทางอำเภอพวย่ง – ตำบลบ้านไต้ ผ่านบ้านบ่อแก ตำบลขามป้อม ผ่านบ้านโจดใหญ่ ระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร

๔. ถนนบ้านไต้ - ขอนแก่น ผ่านบ้านดงกลาง บ้านดงเก่า แล้วข้ามลำน้ำชี โดยสะพานเข้าเขตตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด สู่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ ตอนท่าพระ-บ้านไต้ ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร ถนนทุกสายสามารถติดต่อกันได้สะดวก

๑.๗ ทรัพยากรดิน

ชุดดินในตำบลบ้านไต้ ที่พบมาก คือ ดินชุดโคราชและชุดร้อยเอ็ด

ดินชุดโคราช พบมากในหมู่ที่ ๘,๙ บ้านไต้ และหมู่ที่ ๓ บ้านโจดใหญ่ เป็นดินลักษณะที่มีสีน้ำตาลปนเทา หน้าดินลึก มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีความเป็นกรดเป็นด่าง ๕.๐ - ๖.๑๑ มีอินทรีย์วัตถุต่ำ เหมาะสำหรับปลูกพืชไร่ มีประมาณ ๓๘% ของชุดดินทั้งหมด

ดินชุดร้อยเอ็ด พบมากในหมู่ที่ ๔,๖ บ้านดงเก่า หมู่ที่ ๕,๗ บ้านดงกลาง มีประมาณ ๓๗% ของชุดดินทั้งหมด พบมากเป็นดินร่วนมีสีน้ำตาลปนเทา เป็นดินที่ไม่เหมาะแก่การปลูกข้าว

ดินชุดโพพอสัย พบมากในหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ บ้านไต้ บริเวณใกล้ที่ราบลุ่มแม่น้ำชี เป็นดินที่เหมาะแก่การปลูกข้าว มีประมาณ ๒๐% ของชุดดินทั้งหมด

การกระจายตัวของดินเค็ม

บริเวณที่พบดินเค็มมากคือ บริเวณบ้านดงเก่า หมู่ที่ ๔ บ้านดงกลางบางส่วน ซึ่งติดกับแก่งกุดโตกและด้านทิศใต้ของบ้านไต้ หมู่ที่ ๒ มีพื้นที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ แต่การกระจายตัวของดินเค็มมีปริมาณเล็กน้อย หากมีน้ำขังมักไม่ปรากฏความเค็ม

๑.๘ ไฟฟ้า ระบบน้ำประปา และโทรศัพท์

จากข้อมูล กชช ๒ ค. พบว่าครัวเรือนในพื้นที่ตำบลบ้านไต้มีไฟฟ้าใช้ทั้งหมดแล้ว ๑๐๐% และมีโทรทัศน์ใช้ทั้งหมด ๑๐๐% และมีโทรศัพท์ใช้ทั้งคู่สายขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จำนวนกว่า ๑,๐๐๐ หมายเลข และโทรศัพท์มือถือ จำนวนกว่า ๓,๐๐๐ หมายเลข และมีระบบน้ำประปาใช้แล้วทั้งน้ำประปาส่วนภูมิภาคในเขตเทศบาลและน้ำประปาหมู่บ้านในหมู่ที่ ๓ บ้านโจดใหญ่ และหมู่ที่ ๖ บ้านหินกอง ซึ่งระบบน้ำประปานั้นไม่มีปัญหา